

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoE/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216215437
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4216215437.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti povinnému: O. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. J. Q. č. XXX, o vymoženie 922,32 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 22. 11. 2018 č. k. 5Er/1131/2016-40, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Vychádzal zo zistenia, že súdny exekútor na základe návrhu oprávneného požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému pre vymoženie 922,32 eura s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, sp. zn. SRSApA 08658/15 zo dňa 04. 03. 2016. Rozhodnutie právne oprel o ust. § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej v rozhodnutí len „Exekučný poriadok“, „EP“), § 39, § 52 ods. 1, 3 a 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej v rozhodnutí len „OZ“), § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (teda zákona platného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere), § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi, založený zmluvou o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 15. 07. 2008, uzatvorenej medzi právnym predchodcom oprávneného (spoločnosť VÚB, a.s.) a povinným, na základe ktorej vznikla oprávnenému pohľadávka vo vymáhanej výške, posúdil ako spotrebiteľský. Preskúmal zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 15. 07. 2008, ako aj príslušné všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, pričom súd zistil, že v článku IX. Záverečné ustanovenia bod. 3 všeobecných obchodných podmienok bolo uvedené: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré by v budúcnosti medzi nimi vznikli z tejto zmluvy budú rozhodované v rozhodcovskom konaní v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk ...“ V rozhodcovskej zmluve zo dňa 08. 04. 2013 sa zmluvné strany v článku 3 dohodli, že: „3.1. Všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku uzatvorenej pod zhodným číslom spisu (ACC) ako je uvedené v záhlaví tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku;

rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných pravidiel Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). 3.2. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 3.1 tohto článku zmluvy na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto Rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto Rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu...". Vychádzajúc z uvedeného skúmal, či spotrebiteľské rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Zastal názor, že v danom prípade nebolo možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu, pretože uvedená rozhodcovská zmluva spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že mu znemožnila zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponechala ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Dodal, že doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Rezultoval, že takto formulovaná doložka spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto ju považoval podľa občianskeho zákonníka za neplatnú. Zároveň poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinný, teda spotrebiteľ, bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s povinným zvlášť dojednané, on by bol s týmto ustanovením zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nepovažoval zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť bolo nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv čo považoval za rozporné s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok považoval za nevykonateľný a nespôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že sa podrobil všetkým legislatívnym zmenám a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov. Uviedol, že napriek tomu, že v čase podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebolo účinné ustanovenie § 3 ZSRK, táto je uzatvorená na samostatnom dokumente a je tak obsahovo, ako aj formálne oddelená od dohody o uznaní záväzku. Zvýraznil, že povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne, pričom jeho podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Listina s názvom Rozhodcovská zmluva neobsahovala žiadne iné dojednania okrem rozhodcovskej zmluvy. To znamená, že spotrebiteľ ju mohol odmietnuť, čím by zároveň neodmietol žiadne iné zmluvné ustanovenia, keďže sa v danej rozhodcovskej zmluve nenachádzali. Poukázal na skutočnosť, že zmluva na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky bola uzatvorená dňa 15. 07. 2008, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená dňa 08. 04. 2013, teda po viac ako štyroch rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov. Dal do pozornosti, že povinný mal nielen možnosť predmetnú rozhodcovskú zmluvu nepodpísať, ale v zmysle bodu 3.3. rozhodcovskej zmluvy mohol od nej bez udania dôvodu odstúpiť. Povinný k podpisu predmetnej rozhodcovskej zmluvy nebol žiadnym spôsobom nútený. Jej rozsah a text nie je ani tak rozsiahly, ani tak zložitý, aby jej obsahu nemohol porozumieť. Rozhodcovská zmluva je formulovaná alternatívne, teda dávala zmluvným stranám na výber, na ktorý rozhodcovský, resp. všeobecný súd sa v prípade sporu obrátia. Možnosť výberu mal nielen dodávateľ, ale aj spotrebiteľ. Úvahu súdu prvej inštancie o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy v predloženom znení považoval za absurdnú. V súvislosti s úvahami súdu o tom, že rozhodcovská zmluva núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 ZSRK, v zmysle ktorého spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd. Uvedené len potvrdzuje, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zastal

názor, že rozhodnutie exekučného súdu je arbitrárne bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia, nakoľko v predmetnom prípade bola rozhodcovská zmluva uzatvorená na samostatnom dokumente, vo veci rozhodoval spotrebiteľský rozhodcovský súd, ktorý splnil podmienky na udelenie licencie podľa ustanovení ZSRK. V predmetnom konaní splnil všetky zákonné náležitosti a napriek tomu súd prvej inštancie hľadal dôvody na neudelenie poverenia na výkon exekúcie. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia v obdobných veciach, konkrétne uznesenie Krajského súdu v Nitre, č. k. 6CoE/17/2017-41 zo dňa 13. 06. 2017, sp. zn. 9CoE/265/2015 zo dňa 28. 01. 2016, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 2CoE/173/2017 - 49 zo dňa 21. 12. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. 07. 2018 č. k. 41CoSr/6/2018-188, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. 08. 2017 sp. zn. 8CoE/39/2017a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011. Uviedol, že má v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo, aby vecne príslušný (exekučný) súd priznal jeho nároku ochranu spôsobom a v rozsahu, aký ustanovuje zákon. Zastal názor, že namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím je oprávnenému znemožňované efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu.

3. Povinný a súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadrili.

4. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej aj ako CSP) prejednal odvolanie oprávneného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

5. Predmetom tohto konania je žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, Záhradnícka 62, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, predloženej súdu prvej inštancie dňa 26. 09. 2016. Spolu s ňou exekútor predložil i návrh oprávneného zo dňa 22. 08. 2016, ktorým sa oprávnený domáha od povinného vymoženia sumy 922,32 eura s príslušenstvom a exekučný titul, ktorým je Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Bratislava, Vansovej 2, sp. zn. SRSAspA 08658/15 zo dňa 04. 03. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 08. 2016 a vykonateľnosť 05. 08. 2016. Na výzvu súdu prvej inštancie oprávnený doložil kópie listín - listiny uzavreté medzi povinným a právnym predchodcom oprávneného: Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru zo dňa 15. 07. 2008, Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, listiny uzavreté medzi oprávneným a povinným: Dohoda o uznaní záväzku zo dňa 08. 04. 2013, Rozhodcovská zmluva zo dňa 08. 04. 2013, Dotazník zo dňa 08. 04. 2013, Výzva na označenie stáleho rozhodcovského súdu Upozornenie na výšku nesplatennej pohľadávky a výzva na jej úhradu zo dňa 10. 06. 2015, Výzva na označenie stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 10. 06. 2015 spolu s kópiou doručky uvedenej listiny povinnému zo dňa 15. 06. 2015, Oznámenie o výbere stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 03. 11. 2015, Pokus o zmier zo dňa 03. 11. 2015. Súd prvej inštancie preskúmaným uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

6. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení do 31. 03. 2017, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti, alebo postihuje majetok. Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (§ 41 ods. 2 písm. d/).

8. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení do 31. 03. 2017, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý

bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok na zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

9. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku v znení do 31. 03. 2017, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu (č. 48/2015 Z. z. o spôsobilosti a právomociach sudcov rozhodcovských) a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

10. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku v platnom znení, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelenie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRSK“), v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa tohto zákona možno rozhodovať len spotrebiteľské spory, ohľadom ktorých možno uzatvoriť dohodu o urovaní, 1) vrátane sporov o určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je; naliehavý právny záujem na určení podľa tohto zákona má len spotrebiteľ.

12. Podľa § 73 ods. 1 ZoRSK, ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

13. Podľa § 73 ods. 3 ZoRSK, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

14. Podľa § 73 ods. 4 ZoRSK, na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 môže spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona po 1. januári 2015 rozhodovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

15. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Keďže ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku zakotvuje pre exekučný súd povinnosť už pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, je preto povinný aj v tejto fáze konania prihliadnuť na to, či sú tu dôvody neprípustnosti exekúcie vykonávanej na základe rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011).

16. V prejednávanej veci sa predmetné exekučné konanie začalo dňa 22. 08. 2016, teda v deň, kedy bol spísaný návrh na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., pričom podkladom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž zo dňa 04. 03. 2016, sp. zn. SRSAspA 08658/15. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že konajúci spotrebiteľský rozhodcovský súd je zapísaný v zozname Ministerstva spravodlivosti medzi stálymi rozhodcovskými súdmi oprávnenými

rozhodovať spotrebiteľské spory. Pokiaľ ide o vec samú, je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa preto stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a s osvojením náležitého a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu, na ktoré v plnom rozsahu súd odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam oprávneného a na zvýraznenie správnosti napadnutého uznesenia dodáva nasledovné.

17. V tomto smere len zdôrazňuje, že Európska únia venuje problematike ochrany spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť, pričom Súdny dvor Európskych spoločenstiev vo svojich rozhodnutiach zdôraznil povinnosť súdu aj v rámci núteného výkonu rozhodnutia chrániť práva spotrebiteľov ako slabšej strany. Vo svojom rozhodnutí vo veci C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodrigues Nogueira zaujal stanovisko, podľa ktorého vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu, vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky, obsiahnutej v zmluve, uzavretej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, a ak ide o neprimeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný. Povinnosť preskúmať rozhodcovskú doložku pre exekučný súd vyplýva aj z ust. § 44 EP a v rámci tohto prieskumu okrem iného zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom oprávneným posudzuje exekučný súd aj platnosť rozhodcovskej doložky, pokiaľ exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok.

18. Odvolací súd tiež osobitne poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorého závery sa v otázke skúmania platnosti rozhodcovskej doložky považujú za konštantné. Najvyšší súd zaujal stanovisko, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej, resp. platnej rozhodcovskej zmluvy. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (v spotrebiteľskej veci) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Povinnosťou exekučného súdu pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie je skúmať, či návrh na vydanie exekúcie a exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom a či rozhodcovský súd mal právomoc vo veci konať (§ 45 ods. 1 písm. b/ zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), pričom právomoc súdu skúmať samotné rozhodcovské konanie vyplýva z ust. § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/5/2012, sp. zn. 6Cdo/1/2012, sp. zn. 3Cdo/122/2011). Taktiež odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 10. 2012 sp. zn. 6 Cdo/179/2011, podľa ktorého exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

19. Ako už bolo uvedené, právnym základom zmluvného vzťahu účastníkov konania je zmluva o poskytnutí spotrebného úveru uzatvorená právnym predchodcom oprávneného VÚB, a.s. a povinným dňa 15. 07. 2008, pričom rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc od Dohody o uznaní záväzku zo dňa 08. 04. 2013 a od Rozhodcovskej zmluvy zo dňa 08. 04. 2013. V rozhodcovskej zmluve sa zmluvné strany v článku 3 dohodli, že: „3.1. Všetky spory, ktoré vzniknú z Dohody o uznaní záväzku uzatvorenej pod zhodným číslom spisu (ACC) ako je uvedené v záhlaví tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže

do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných pravidiel Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). 3.2. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 3.1 tohto článku zmluvy na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto Rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto Rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.“ I podľa názoru odvolacieho súdu takto dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a s poukazom na ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka tým i absolútne neplatnou, keďže celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne spotrebiteľ nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. toto dojednanie vylúčiť. Sú preto namieste obavy, že povinný si z takéhoto fakticky nerovnovážneho vzťahu ďalší postup vo veci, akým je rozhodcovský proces, nedokázal náležite uvedomiť, pričom navyše ani nemal iný výber vzhľadom na splnutie rozhodcovskej doložky s ostatnými štandardnými podmienkami, zmluvu ako celok buď odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým všeobecným podmienkam poskytovania úveru, a teda aj rozhodcovskému konaniu. V tomto smere si odvolací súd osvojil presvedčivé dôvody uvádzané súdom prvej inštancie a len zdôrazňuje, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, s ohľadom na jej znenie znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podá žalobu na rozhodcovskom súde. Napriek jej formálnemu zneniu tak ňou reálne dochádza k narušeniu Smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa (povinného). Spotrebiteľ sa tak podpisom zmluvy vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, čo je v právnom štáte neprijateľnou podmienkou. Je preto dôvodný záver, že takto formulovaná rozhodcovská doložka je neplatná, ako už bolo vyššie uvedené. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani šťastie) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

20. V súvislosti s argumentáciou oprávneného, že k podpisu spornej rozhodcovskej zmluvy prišlo až približne o štyri roky neskôr ako bola podpísaná Zmluva, odvolací súd poznamenáva, že rozhodujúca je skutočnosť, že Rozhodcovská zmluva bola podpísaná v rovnaký deň ako Dohoda o uznaní záväzku, t. j. dňa 08. 04. 2013, od ktorej ďalej oprávnený odvodzuje svoj nárok voči povinnému, a od ktorej aj odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd. Uvedená dohoda je tlačivo, ktoré obsahuje uznanie záväzku, čo je nejasné a odvolací súd to považoval za zavádzajúce a nezrozumiteľné pre spotrebiteľa a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršuje spotrebiteľ svoje postavenie a uzatvorením takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Text uznania záväzku a údaje, ktoré sú uvádzané v dohode boli tiež vopred pripravené, napísané a oprávnenému išlo predovšetkým o to, aby povinný podpísal uznanie záväzku. Text Dohody o uznaní záväzku oprávnený ako veriteľ vopred pripravil pre povinného ako dlžníka a povinný nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah s výnimkou dopísania osobných údajov, výšku istiny s príslušenstvom. Uzatvorením takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keď neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Oprávneným boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku. Samotné umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu a o vedomosti jeho následkov v článku 2 Dohody svedčí tomu, že zo strany oprávneného došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k povinnému ako spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno očakávať od dodávateľa, pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúc čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praxi, keď nebola zo strany oprávneného riadna odborná starostlivosť a došlo k narušeniu ekonomického správania spotrebiteľa.

21. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že pokiaľ ide o argumentáciu oprávneného, že povinný mohol od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť (čl. 3, bod 3.3 rozhodcovskej zmluvy), avšak tak neurobil, že od

Zmluvy možno odstúpiť len v prípade, ak je platná. Od absolútne neplatnej Zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je Zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Uvedené nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v danom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Dodávateľ núti spotrebiteľa spotrebiteľskou zmluvou ku konaniu, ktoré nie je povinný vykonať, s cieľom dosiahnutia prejednaní veci pred rozhodcovským súdom a obchádzania ustanovení Občianskeho zákonníka chrániacich spotrebiteľa. Znenie rozhodcovskej zmluvy nemusí odporovať doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). Možnosť povinného neprijat' návrh na pristúpenie k rozhodcovskej zmluve ako aj možnosť odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy aj bez uvedenia dôvodu najneskôr v deň predchádzajúci dňu podania žaloby na Stálom rozhodcovskom súde je podľa názoru odvolacieho súdu len formálnou možnosťou, pretože je nepochybné, že povinný rozhodcovskú zmluvu dostal spoločne s dohodou, obe boli vopred pripravené, s predtlačným textom a ručne boli následne len dopísané údaje o povinnom. Takto vypísané tlačivá nie je možné považovať za individuálne dojednané zmluvné podmienky, a to ani v prípade rozhodcovskej zmluvy.

22. Odvolací súd sa tiež zaoberal ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy bod 4., z ktorého vyplýva, že veriteľ poučil dlžníka o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy, teda že dôsledkom jej uzatvorenia je možnosť riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Spory ďalej môžu byť riešené aj v súdnom konaní a výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. Možnosť výberu je podľa názoru súdu len zdanlivá. Spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom súd vzhliadol nekalú povahu dojednaní o možnosti riešenia sporov. Takéto poučenie však podľa názoru súdu nepreukazuje, či bolo povinnému skutočne poskytnuté poučenie obsahujúce jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní, ak žalobu podá dodávateľ. Je nutné dodať, že samotné poučenie o rozhodcovskom konaní je pre priemerného, právne nevzdelaného, spotrebiteľa značne zavádzajúce, pretože v poučení sa rozhodcovský súd označuje ako obdoba všeobecného súdu a tak spotrebiteľ nemusí vedieť, že v prípadnom spore na návrh oprávneného bude rozhodovať súkromný subjekt a nie štátny súd.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).